

Bruxelles, 14. listopada 2025.
(OR. en)

14005/25
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2025/0321 (NLE)

ENER 527
ENV 1016
RELEX 1294
COWEB 118
COEST 749

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	14. listopada 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 636 annex
Predmet:	PRILOG Prijedlogu odluke Vijeća o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske Unije u okviru Vijeća ministara Energetske zajednice u pogledu izmjena Ugovora o osnivanju Energetske zajednice kako bi se područje primjene tog ugovora ažuriralo i proširilo na razvoj prava Unije iz područja okoliša

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 636 annex.

Priloženo: COM(2025) 636 annex

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.10.2025.
COM(2025) 636 final

ANNEX 1

PRILOG

Prijedlogu odluke Vijeća

**o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske Unije u okviru Vijeća ministara
Energetske zajednice u pogledu izmjena Ugovora o osnivanju Energetske zajednice
kako bi se područje primjene tog ugovora ažuriralo i proširilo na razvoj prava Unije iz
područja okoliša**

PRILOG I.

ODLUKA br. 20xx/XX/MC-EnC

VIJEĆA MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

od xx. xx. 202x.

o izmjeni Ugovora o Energetskoj zajednici i o provedbi određenih odredaba Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica

VIJEĆE MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

uzimajući u obzir Ugovor o Energetskoj zajednici, a posebno njegove članke 25. i 79. i članak 100. točku i.,

budući da:

- (1) U članku 2. Ugovora o Energetskoj zajednici („Ugovor”) kao jedan od njegovih glavnih ciljeva utvrđeno je poboljšanje stanja okoliša u pogledu umrežene energije i povezane energetske učinkovitosti u ugovornim strankama.
- (2) Člankom 12. Ugovora od svake se ugovorne stranke zahtijeva da provodi „pravnu stečevinu Zajednice iz područja okoliša” u skladu s vremenskim rasporedom za provedbu tih mjera utvrđenim u Dodatku II. tom ugovoru.
- (3) U članku 16. Ugovora navedena je pravna stečevina iz područja okoliša koja je obuhvaćena Ugovorom.
- (4) Člankom 25. Ugovora predviđa se da Energetska zajednica može poduzimati mjere za provedbu izmjena pravne stečevine navedene u glavi II., u skladu s razvojem prava Europske unije.
- (5) U skladu s člankom 79. Ugovora Vijeće ministara, Stalna skupina na visokoj razini ili Regulatorni odbor poduzimaju mjere u skladu s glavom II. na prijedlog Europske komisije. U skladu s člancima 81. i 82. Ugovora te se mjere poduzimaju na temelju većine danih glasova, pri čemu svaka ugovorna stranka ima jedan glas.
- (6) U članku 100. točki i. navodi se da Vijeće ministara može, jednoglasnom odlukom svojih članova, izmijeniti odredbe glava od I. do VII. Ugovora.
- (7) Članak 4. stavak 2. Direktive 2009/147/EZ o očuvanju divljih ptica već je naveden u članku 16. točki iv. Ugovora.
- (8) Potrebno je osigurati pravednu energetska tranziciju kojom se jamče posredne koristi za bioraznolikost i izbjeći pogoršanje stanja očuvanosti prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta na područjima od međunarodnog značaja ili na nacionalno zaštićenim područjima na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste od interesa Zajednice.
- (9) Planovi i projekti u području umrežene energije, u kontekstu Ugovora, moraju biti osmišljeni kako bi se ublažili ili, prema potrebi, u najvećoj mogućoj mjeri ograničili negativni učinci na bioraznolikost.

- (10) U članku 2. Direktive 2009/147/EZ navodi se da je potrebno poduzeti mjere za održavanje populacija svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom državnom području država članica Unije.
- (11) U skladu s člankom 4. stavkom 4. drugom rečenicom Direktive 2009/147/EZ treba nastojati spriječiti onečišćavanje ili pogoršavanje stanja staništa i izvan zaštićenih područja. Vrste ptica široko su rasprostranjene i mobilne pa je potrebno ograničiti utjecaj umrežene energije izvan zaštićenih područja.
- (12) U člancima 5. i 9. Direktive 2009/147/EZ utvrđen je okvir za zaštitu svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom državnom području država članica Unije. Zabrane navedene u članku 5. te direktive potrebno je primijeniti na aktivnosti u području umrežene energije zbog utjecaja koje mogu imati na vrste ptica koje prirodno obitavaju u divljini. U ograničenim okolnostima može biti potrebno odstupiti od tih zabrana, pod uvjetom da su ispunjeni potrebni kriteriji.
- (13) Područja zaštićena na temelju Direktive 2009/147/EZ podliježu zahtjevima iz članka 6. stavaka 2., 3. i 4. Direktive 92/43/EEZ o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore na temelju članka 7. te direktive. U članku 6. stavcima 2., 3. i 4. utvrđuje se okvir za očuvanje i zaštitu područja na temelju preventivnih i postupovnih zahtjeva kako bi se doprinijelo održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i staništa vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.
- (14) Planovi i projekti u smislu članka 6. Direktive 92/43/EEZ mogu se odnositi i na umreženu energiju i mogu znatno utjecati na cjelovitost područja od međunarodnog značaja i nacionalno zaštićena područja na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste od interesa Zajednice. Ako se ti planovi ili projekti u području umrežene energije ipak moraju provesti iz imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, bit će potrebno poduzeti kompenzacijske mjere.
- (15) Direktiva 2009/147/EZ i Direktiva 92/43/EEZ glavni su pravni instrumenti Unije za provedbu međunarodnih obveza Unije koje proizlaze iz Bernske konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa („Konvencija”). U svim ugovornim strankama i državama promatračicama Bernske konvencije trebaju se uspostaviti područja Smaragdne mreže od posebnog interesa za očuvanje kako bi se postigli opći ciljevi Konvencije. Sve ugovorne stranke Ugovora također su stranke Konvencije, osim Kosova¹. U svim ugovornim strankama Bernske konvencije određena su područja od posebnog interesa za očuvanje koja su dio Smaragdne mreže i područja za koja je predloženo da postanu dio te mreže. Smaragdna mreža i dalje se razvija jer postoje nedostaci koje treba ukloniti kako bi se mreža mogla smatrati potpunom i dostatnom za potporu postizanju ciljeva Konvencije.
- (16) Cilj je na područjima zaštićenima nacionalnim pravom postići dugoročno očuvanje stanišnih tipova i vrsta te povezanih usluga ekosustava i kulturnih vrijednosti. Takva područja postoje u svim ugovornim strankama.
- (17) Na Ramsarski popis uvrštavaju se močvarna područja od međunarodne važnosti određena na temelju Ramsarske konvencije o močvarnim područjima od međunarodne važnosti, posebno kao staništa guščarica („Ramsarska konvencija”), međuvladina sporazuma čiji je cilj zaustaviti gubitak močvarnih područja u svijetu. Sve ugovorne stranke Ugovora, osim Kosova, također su stranke Ramsarske konvencije i imaju područja uvrštena na Ramsarski popis.

¹ Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

- (18) Ugovor se odnosi na planove i projekte koji su relevantni za provedbu Direktive 2009/147/EZ upućivanjem na članke 6. i 7. Direktive 92/43/EEZ. Stoga će se uključivanjem Direktive 2009/147/EZ u pravnu stečevinu iz područja okoliša osigurati da se očuvanje vrsta ptica i njihovih staništa uzme u obzir pri osmišljavanju i provedbi planova i projekata povezanih s umreženom energijom.
- (19) Članak 2., članak 4. stavak 4. druga rečenica, članak 5. i članak 9. te Prilog I. Direktivi 2009/147/EZ još nisu uključeni u pravnu stečevinu Energetske zajednice iz područja okoliša.
- (20) U skladu s člankom 94. Ugovora institucije tumače termine ili druge pojmove korištene u Ugovoru koji proizlaze iz prava Unije u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije.
- (21) Komisija u smjernicama² iznosi svoje razumijevanje odredaba članka 6. Direktive 92/43/EEZ, uključujući njegovu primjenu na Direktivu 2009/147/EZ, i može dati smjernice o njihovoj primjeni s obzirom na relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i uzimajući u obzir iskustvo provedbe u državama članicama Unije.
- (22) Pravnu stečevinu iz područja okoliša utvrđenu u članku 16. Ugovora i vremenski raspored provedbe iz Dodatka II. Ugovoru trebalo bi uskladiti s pravom Unije o očuvanju prirode u mjeri u kojoj se odnosi na umreženu energiju.
- (23) Radna skupina za okoliš na sastancima održanima xxx i xxx detaljno je analizirala prijedlog i preporučila njegovo donošenje uz niz prilagodbi, koje su sadržane u ovoj Odluci. Europska komisija složila se s tim prilagodbama.
- (24) Stalna skupina na visokoj razini na sastancima održanima xxx i xxx razradila je ovu Odluku i predložila njezino donošenje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ugovor o Energetskoj zajednici mijenja se kako slijedi:

1. u članku 16. točka iv. zamjenjuje se sljedećim:

„iv. članak 2., članak 4. stavci 2. i 4. druga rečenica, članak 5., članak 9. i Prilog I. Direktivi 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica,”;

2. u Dodatku II. točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

² „Upravljanje područjima mreže Natura 2000 – Odredbe članka 6. Direktive o staništima 92/43/EEZ” (C/2018/7621); i „Obavijest Komisije: Procjena planova i projekata za područja mreže Natura 2000 – Metodološke smjernice u pogledu odredaba članka 6. stavaka 3. i 4. Direktive o staništima 92/43/EEZ” (C/2021/6913).

„4. Svaka ugovorna stranka primjenjuje članak 2., članak 4. stavke 2. i 4. drugu rečenicu, članak 5., članak 9. i Prilog I. Direktivi 2009/147/EZ od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze.”

Članak 2.

1. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 2. Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„Ugovorne stranke poduzimaju potrebne mjere u području umrežene energije za održavanje populacije svih divljih ptica koje prirodno obitavaju na državnom području ugovornih stranaka na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Energetske zajednice na razini koja odgovara posebno ekološkim, znanstvenim i kulturološkim zahtjevima, istodobno uzimajući u obzir gospodarske i rekreacijske zahtjeve, ili za prilagođavanje tih vrsta toj razini.”

2. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 4. stavak 4. druga rečenica Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„Ugovorne stranke nastoje spriječiti onečišćavanje ili pogoršavanje stanja staništa vrsta ptica i izvan tih zaštićenih područja, u mjeri u kojoj su povezani s umreženom energijom.”

3. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 5. Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„Ne dovodeći u pitanje članak 9., ugovorne stranke poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile opći sustav zaštite svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom području ugovornih stranaka na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Energetske zajednice, posebno zabranjujući:

- (a) namjerno ubijanje ili hvatanje na bilo koji način;
- (b) namjerno uništavanje ili oštećivanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje gnijezda;
- (c) izuzimanje njihovih jaja iz prirode i njihovo posjedovanje, čak i ako su prazna;
- (d) namjerno uznemiravanje tih ptica, posebno u razdoblju razmnožavanja ili podizanja mladunčadi, u tolikoj mjeri da bi to uznemiravanje bilo značajno s obzirom na ciljeve iz ove Direktive;
- (e) držanje ptica koje pripadaju vrstama čije izlovljavanje i hvatanje su zabranjeni.”

4. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 9. Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„1. Ugovorne stranke mogu odstupiti od odredaba iz članka 5. ako ne postoji drugo zadovoljavajuće rješenje, iz sljedećih razloga:

(a) — u interesu javnog zdravlja i sigurnosti,

— u interesu sigurnosti zračnog prometa,

— radi sprečavanja nanošenja ozbiljne štete usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama,

— radi zaštite flore i faune;

(b) za potrebe istraživanja i obrazovanja, obnavljanja populacija, ponovnog unošenja vrsta, te za potrebe uzgoja koji je neophodan za te namjene;

(c) radi izdavanja dozvola, pod strogo nadziranim uvjetima i na selektivnoj osnovi, za hvatanje, držanje ili drugo razborito korištenje određenih ptica u malom broju.

2. Kod odstupanja iz stavka 1. moraju se navesti:

(a) vrste koje su predmet odstupanja;

(b) sredstva, mjera ili metode koji su odobreni za hvatanje ili ubijanje;

(c) uvjeti rizika i okolnosti s obzirom na vrijeme i mjesto pod kojima se takva odstupanja mogu odobriti;

(d) tijelo ovlašteno za proglašenje postojanja traženih uvjeta i za odlučivanje o tome koja se sredstva, mjere ili metode smiju koristiti, u okviru kojih ograničenja i tko ih smije koristiti;

(e) kontrole koje će se provesti.

3. Ugovorne stranke svake godine šalju izvješće tajništvu Energetske zajednice („Tajništvo”) o provedbi stavaka 1. i 2. Tajništvo osigurava da su izvješća dostupna javnosti.

4. Tajništvo na temelju informacija kojima raspolaže, a posebno informacija koje joj se dostave u skladu sa stavkom 3., stalno osigurava da posljedice iz stavka 1. ne budu nesukladne s ovom Direktivom. U tu svrhu poduzima odgovarajuće mjere.”

Članak 3.

1. Ugovorne stranke donose zakone, druge propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 2., člankom 4. stavkom 4. drugom rečenicom, člankom 5. i člankom 9. Direktive 2009/147/EZ do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze. One o tome odmah obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice („Tajništvo”).

2. Kad ugovorne stranke donose mjere iz stavka 1., one sadržavaju upućivanja na ovu Odluku i Direktivu 2009/147/EZ ili se na njih upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju ugovorne stranke.

3. Ugovorne stranke Tajništvu dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnose ova Odluka i Direktiva 2009/47/EZ.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu nakon što je donese Vijeće ministara.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena ugovornim strankama Ugovora o Energetskoj zajednici.

Sastavljeno u [xxx] [DATUM]

Za Vijeće ministara
(Predsjednik)